

Ад рэдакцыі

Сёлета споўнілася 250 гадоў з дня нараджэння дыпламата, грамадскага і палітычнага дзеяча, кампазітара князя Міхала Клеафаса Агінскага (1765—1833). Розныя мерапрыемствы, прысвечаныя гэтай даце, цэлы год адбываюцца ў розных краінах свету, перадусім у тых, з якімі гэты дзеяч быў найбольш непасрэдна звязаны сваім жыццём і дзейнасцю — Польшчы, Беларусі і Літве.

У Беларусі ў сувязі з юбілеем цэлы год ладзяцца прысвечаныя Міхалу Клеафасу Агінскаму канцэрты, выставы, навуковыя канферэнцыі, усталёўваюцца памятныя знакі. Натуральна, не застаюцца ў баку ад адзначання гэтай памятнай даты і беларускія выдаўцы. У гэтым годзе выйшла ўжо некалькі выданняў твораў М. К. Агінскага. Так, мінскае выдавецтва «Каўчэг» выпусціла дыск пад назвай «Вянок Радзіме» з творамі кампазітара ў выкананні беларускіх музыкаў, а таксама зборнік нот ягоных рамансаў¹. У той жа час выдавецтва «Чатыры чвэрці» выдала ўсе чатыры тамы ўспамінаў Агінскага (праўда, аб'яднаўшы іх па два ў адным) у перакладзе на расійскую мову², а таксама перавыдала перакладзеныя з англійскай мовы дапоўненыя ў параўнанні з першымі выданнямі даследаванні нашчадкаў князя — Анджэя і Іва Залускіх³.

Натуральна, і наш часопіс не мог пакінуць гэтую дату па-за ўвагай, прапануючы сваім чытачам беларускамоўны пераклад чарговай часткі вышэйзгаданых успамінаў. Пачатак іх быў надрукаваны на старонках аднаго з нумароў «ARCHE» яшчэ ў 2011 г.⁴ Тая публікацыя ўключала ў сябе поўны пераклад 1-га тома і пачатку 2-га (кніга 5). У гэтым нумары публікуецца рэшта 2-га тома (кнігі 6—8).

Пераклад публікаванай ніжэй часткі ўспамінаў, як і ў папярэдняй публікацыі, зроблены з французскага арыгінала⁵ і належыць настаўніцы з Маладзечна Вользе Рамановіч, якая 10 чэрвеня 2011 г. раптоўна памерла ад хваробы сэрца, маючы ўсяго 33 гады. На жаль,

¹ Рамансы Міхала Клеафаса Агінскага. Мінск, 2015.

² Мемуары Міхала Клеафаса Огинского о Польше и поляках с 1788 года до конца 1815 года. В 2-х тт. Т. I / Перевод с франц. Е. А. Чижевской, Л. А. Казыро; Т. II / Перевод с франц. В. И. Базарова и Л. А. Казыро. Минск, 2015.

³ Залуский А. Время и музыка Михала Клеофаса Огинского. 2-е изд., дополн. Минск, 2015; Залуский И. Ген Огинского. 2-е изд., дополн. Минск, 2015.

⁴ Агінскі М. К. Мемуары пра Польшчу і палякаў з 1788 да 1794 года / Пераклад з франц. В. Рамановіч, каментары А. Пашкевіча // ARCHE. 2011. № 6. С. 461—722.

⁵ Mémoires de Michel Oginski sur la Pologne et les Polonais depuis 1788 jusqu'à la fin de 1815. T. 2. Paris—Genève, 1826. P. 82—589.

МЕМУАРЫ ПРА ПОЛЬШЧУ І ПАЛЯКАЎ З 1795 ДА 1810 ГОДА

прыступіць да перакладу наступных тамоў бязлітасны лёс ёй ужо не судзіў...

Пры падрыхтоўцы да друку гэтай часткі мемуараў прымяняліся тыя ж падыходы, што і ў папярэдняй публікацыі. Тэкст забяспечаны рэдакцыйнымі каментарамі, якія размяшчаюцца разам з заўвагамі і тлумачэннямі, зробленымі ў свой час самім М. К. Агінскім. Каментары, якія належаць рэдакцыі, маюць лічбавую нумарацыю, у той час як аўтарскія заўвагі пазначаюцца знакам *.